

FIȘA DISCIPLINEI

(în baza OM nr. 5703/2011)

Aprobat prin decizia Consiliului
Facultății nr. 27/22.10.2015

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Sapienția din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea/ DSPP	Facultatea de Științe și Arte
1.3. Domeniul de studii	Cinematografie și media
1.4. Ciclul de studii	Licență
1.5. Programul de studiu	Cinematografie, fotografie, media
1.6. Calificarea	Regie de film și TV, Imagine de film și TV, Comunicare audiovizuală: scenaristică, publicitate media, filmologie

2. Date despre disciplină

2.0. Departamentul	Cinematografie, fotografie, media						
2.1. Denumirea disciplinei	Istoria filmului universal I.						
2.2. Titularul disciplinei / a activităților de curs	Blos-Jáni Melinda						
2.3. Titularul (ii) activităților de	seminar		Blos-Jáni Melinda				
	laborator						
	proiect						
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / laborator/ proiect/ practica	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/ laborator/ proiect/ practica	28
Distribuția fondului de timp:					ore
a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					12
b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
d) Tutoriat					2
e) Examinări					6
f) Alte activități:					-
3.7. Total ore studiu individual	44				
3.8. Total ore pe semestru	100				
3.9. Numărul de puncte de credit	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu proiector și calculator
5.2. De desfășurare a seminarului/laboratorului/proiectului	Sală de curs dotată cu proiector și calculator

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Analiza textelor (protofilme, filme) istorice – perspectiva istoricului • Realizarea de conexiuni printre cunoștințe despre istorie, despre fotografie și film • Aprecierea rolului social al limbajului audiovizual ca resort de comunicare și sursă de experiențe artistice. • Valorificarea teoretică și practică a elementelor de limbaj vizual specific cinematografiei și televiziunii. • Analiza argumentată a modului de utilizare a elementelor de limbaj vizual, specifice cinematografiei și televiziunii.
Competențe transversale	• Atitudine critică față de texte, filme, imagini • Dobândirea de abilități practice legate de studiul individual • Analiza limbajului cinematografic ca fundament al unei culturi / educații bazate pe imagine. • Utilizarea adecvată în analiză a elementelor specifice limbajului cinematografic.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	• Conștientizarea modalităților prin care noțiuni și probleme teoretice pot fi integrate în discursul despre istoria filmului.
7.2. Obiectivele specifice	• Disciplina are scopul de a oferi cunoștințe despre autori de film și opera acestora, despre curente și manifeste în filmul mut (Nașterea industriei cinematografice, filmul mut, expresionismul german, începuturile filmului sonor.), precum și a unor noțiuni teoretice necesare pentru interpretarea limbajului cinematografic în general și a filmului mut, conștientizarea discursurilor culturale în care acesta se integrează.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
Apariția cinematografiei, tehnici de punere în mișcare a imaginii, anterioare filmului.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Tehnica filmului ca atracție, estetica atracției (Tom Gunning). Teoria filmului de la începuturi (1895-1907).	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
De la imaginea pusă în mișcare la filmul narativ.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
„Life to those Shadows” (Noël Burch): modalitatea de reprezentare primitivă și modalitatea de reprezentare instituțională.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore

Începutul industriei cinematografice în Europa și America. Autorii și genurile filmului american în această perioadă de tranziție (Edwin S. Porter).	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Perioada filmului mut în Europa: (Film D'Art - Franța, școala engleză de la Brighton, superproducțiile italiene, stilul filmului suedez și danez).	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
David W. Griffith: inovațiile de stil, autor de filme. Analiza filmului <i>Intoleranța</i>.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Curentele avangardiste și filmul. Filmul abstract, suprarealismul francez, dadaismul, futurismul. Relația dintre film și arta plastică a epocii.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
„Ecranul demonic”: arta cinematografică a expresionismului german.” Contextul social, politic și artistic a filmelor.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Caracteristicile stilului și narațiunii filmelor expresionismului german. Filmele lui Robert Wiene, Fritz Lang și Friedrich W. Murnau.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Cinematografia în Rusia țaristă. Relația dintre literatură, teatru și film.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Teorii legate de montaj: (Vszevolod Pudovkin, Lev Kulesov, Dziga Vertov, Eisenstein)	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Arta lui Sergej M. Eisenstein. <i>Ivan cel groaznic</i>.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Concluzii.	Prelegeri; conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore

Bibliografie

- Georges Sadoul: *A filmművészet története*. Budapest, 1959. 1–275.
- Kristin Thompson–David Bordwell: *A film története*. Palatinus, 2007.
- Geoffrey Novell-Smith (szerk.): *Oxford Filmenciklopédia*. Bp., Glória kiadó, 2004.
- Tudor Caranfil: *Vârstele peliculei. O istorie a filmului în capodopere*. Polirom, 2009.
- Tudor Caranfil: *Dicționar universal de filme*. București; Chișinău, Litera, 2002.
- Tom Gunning: Az attrakció mozija. A korai film és az avantgárd. In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Budapest, Palatinus, In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Budapest, Palatinus, 22004. 92–304.
- Tom Gunning: Nonkontinuitás, kontinuitás, diszkontinuitás: a korai filmek műfajainak elmélete. In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Budapest, Palatinus, 2004. 304–320.
- André Bazin: Charlie Chaplin. In: *Mi a film? Esszék, tanulmányok*. Budapest, Osiris, 1995. 155–227.
- Kolozsvár, moziváros* összeállítás. *Filmtett*, 2002. szept. 6-24.
- Geréb Anna: Orosz montázsiskolák 1-2. *Filmtett*, 2001. jún. 23–29. és júl.–aug. 23–27.
- Lev Kulesov: A montázs mint a filmművészet alapja. In: *Képkorszak*. Szöveggyűjtemény. Korona Kiadó, 1998. 71-77.
- Margitházi Beja: Óriások a közelben. A korai film közelnézetei. In: uő: *Az arc mozija. Közelkép és filmstílus*. Koinónia, 2008. 11-63.
- Margitházi Beja: *Kulesov örök! (?) – fénymásolat a könyvtárban található némafilmtörténet mappában*
- Kovács András Bálint: *Metropolis, Párizs*. Budapest, Képzőművészeti Kiadó, 1992. 21–113.
- Lotte H. Eisner: *A démoni filmvászon*. Budapest, Magyar Filmintézet, 1994.
- A. L. Rees: A film és az avantgárd. In: Geoffrey Nowell-Smith (szerk.): *Oxford filmenciklopédia*. Glória

17. Kiss Miklós: Európai filmes avantgárd. <i>Filmtett</i> , 2001. ápr. 24–28. 18. Luis Buñuel: <i>Utolsó leheletem</i> . Bp., L'Harmattan, 2006. 88-109. 19. A szürrealizmus és a film (összeállítás). <i>Filmkultúra</i> , 1971. 5: 62–85. 20. Theodor Dreyer. <i>Filmkultúra</i> , 1977. 2:58–74.		
8.2. Seminar	Metode de predare	Observații
Introducere, prezentarea planului disciplinei.	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Poetica filmului mut: modalitatea de reprezentare primitivă și modalitatea de reprezentare instituțională. Exerciții de analiză de film.	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Genurile filmului de la începuturi (Tom Gunning).	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Istoria filmului mut transilvănean	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Genul caracteristic al perioadei mute: comedia. Arta lui Buster Keaton.	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Arta lui Charlie Chaplin.	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Producția de filme în Republica Weimar și începuturile expresionismului german (Paul Wegener). Arta filmului mut expresionist: Friedrich W. Murnau: <i>Nosferatu</i> (1922).	conversații; demonstrația; problematizarea	4 ore
Tehnici specifice erei mute: suprainpoziția imaginilor, efecte speciale, organizarea cadrului în adâncime . Arta lui Erich von Stroheim. Analiza filmului <i>Blind Husbands</i> (1919). Melodrama în filmele lui D. W. Griffith: <i>Broken Blossoms</i> (1919).	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Suprerealismul în cinema, analiza filmului <i>Un chien anadalou</i> de Luis Bunuel.	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Filmul abstract și conceptul cinema pur. Opera lui Dziga Vertov.	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Experimentele lui Lev Kulesov și tipurile de montaj.	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Arta filmului mut– analiză comparativă: Carl Dreyer: <i>Patimile lui Jeanne D'Arc</i> (1928) – Luc Besson: <i>Jeanne D'Arc</i> (1999)	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Tradiția filmului mut în istoria filmului: Jacques Tati, clovnul mut al filmului sonor	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore
Recapitulare. Pregătirea studenților pentru examen.	conversații; demonstrația; problematizarea	2 ore

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

• Tematica și bibliografia acestei discipline este în concordanță cu ceea ce se studiază în alte centre universitare din țară și străinătate. • Conținutul acestui curs este gândit ca să satisfacă așteptările diverselor grupuri de experți cu o autoritate recunoscută.

10. Evaluare

A. Condiții de îndeplinit pentru prezentarea la evaluare:

- prezența activă la cursuri și la seminarii în proporție de 75%
- accesul la examen este permis numai după predarea lucrării de seminar și în cazul în care studentul primește calificativul admis la testul de cunoștințe de film.

B. Criterii, metode și ponderi în evaluare:

Tip activitate		10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs		temeinicia cunoștințelor, utilizarea cunoștințelor în soluționarea unor situații	Examen după subiecte formulate, evaluare pe parcurs	50%
10.5 .	Seminar	utilizarea cunoștințelor în soluționarea unor situații	Evaluare pe parcurs, examen după subiecte formulate, test	50%
	Laborator			
	Proiect			
10.6. Standard minim de performanță				
• Obținerea notei 5 la fiecare dintre probe/examene.				

Data completării

10.09.2015.

Semnătura titularului de curs
lect. univ. dr. Blos-Jáni Melinda

Semnătura titularului de seminar
lect. univ. dr. Blos-Jáni Melinda

Data avizării în departament

15.09.2015

Semnătura directorului de departament
prof. univ. dr. Pethő Ágnes

